

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від 20__ р.

**Міністерствам, іншим
центральноним органам виконавчої
влади, обласним та Київській
міській державним адміністраціям,
іншим головним розпорядникам
коштів державного бюджету
(за списком)**

Щодо типових недоліків під час
формування планів діяльності
з внутрішнього аудиту

Міністерство фінансів України в рамках виконання повноважень, визначених Бюджетним кодексом України та Положенням про Міністерство фінансів України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375, щодо формування та реалізації політики у сфері державного внутрішнього фінансового контролю, за результатами аналізу стратегічних планів діяльності з внутрішнього аудиту на відповідні трирічні періоди, операційних планів діяльності з внутрішнього аудиту на 2021 рік (із змінами) та 2022 рік (далі – стратегічні та операційні плани) державних органів повідомляє.

Під час формування стратегічних та операційних планів державні органи керуються ключовими підходами, визначеними Порядком здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 (далі – Порядок № 1001), щодо складання таких планів – складання стратегічних планів з урахуванням стратегії (пріоритетів) та цілей діяльності державного органу, визначення завдань та результатів їх виконання, а

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000000A2FE2E00D1248B00](#)

Підписувач [Улюгін Денис Валерійович](#)

Дійсний з [10.11.2020 12:52:22](#) по [10.11.2022 12:52:22](#)

Міністерство фінансів України

33040-06-5/14881 від 12.07.2022

операційних планів – на підставі завдань та результатів виконання стратегічного плану.

Зокрема, враховуються вимоги законодавства в частині формування планів на підставі результатів оцінки ризиків – переважна більшість запланованих внутрішніх аудитів на 2021 рік включена до операційних планів за результатами оцінки ризиків (94 % всіх планових внутрішніх аудитів).

Більшість державних органів вживають заходи щодо зміни пріоритетів під час здійснення внутрішніх аудитів та поступового збільшення частки внутрішніх аудитів, спрямованих на оцінку ефективності, результативності та якості виконання завдань та функцій, бюджетних програм, надання адміністративних послуг, здійснення контрольних-наглядових функцій, ступеня виконання і досягнення цілей тощо (далі – внутрішні аудити з оцінки ефективності). Зокрема, за останні три роки відбулись позитивні зрушення у напрямі планування внутрішніх аудитів з оцінки ефективності (у 2021 році частка таких аудитів у загальній кількості запланованих склала понад 40 %, порівняно з 30 % та 18 % у 2020 та 2019 роках відповідно).

Водночас, відповідно до вимог пункту 138 Плану заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022 – 2025 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1805-р, міністерства, інші центральні органи виконавчої влади обласні та Київська міська держадміністрації, інші головні розпорядники коштів державного бюджету повинні забезпечити переорієнтацію діяльності з внутрішнього аудиту на проведення системного аналізу та оцінки ефективності системи внутрішнього контролю, виконання завдань і функцій, планування і виконання бюджетних програм, якості надання адміністративних послуг, ступеня виконання і досягнення цілей та щорічне збільшення на 10 % частки проведення внутрішніх аудитів з оцінки ефективності.

У 2021 році продовжено практику планування внутрішніх аудитів щодо оцінки надійності, ефективності та результативності інформаційних систем і технологій (ІТ-аудити) (загалом 9 % органів запланували проведення ІТ-аудитів).

Триває позитивна тенденція збільшення частки планування внутрішніх аудитів безпосередньо в апараті державного органу (у 2021 році запланували проведення таких аудитів 73 % органів, у 2020 році – 57 % органів).

Зменшилась частка планування внутрішніх аудитів, спрямованих виключно на оцінку стану фінансово-господарської діяльності у системі державного органу (у 2021 році запланували проведення таких аудитів 25 % органів, у 2020 році – 34 % органів).

Водночас, залишаються порушення та недоліки у плануванні діяльності з внутрішнього аудиту, формуванні стратегічних та операційних планів, що надалі можуть вплинути на ефективність та результативність роботи підрозділів внутрішнього аудиту, найбільш поширеними серед яких є такі:

1. Низький рівень планування внутрішніх аудитів з оцінки ефективності, включення до планів внутрішніх аудитів, спрямованих переважно на оцінку стану фінансово-господарської діяльності підприємств, установ та організацій, які належать до сфери управління відповідного державного органу. Зокрема, одним із державних органів в якості внутрішнього аудиту з оцінки ефективності заплановано такий аудит як «оцінка ефективності, результативності та якості виконання функцій щодо дотримання законодавства у планово-фінансовій діяльності та веденні бухгалтерського обліку та фінансової звітності». Зазначений внутрішній аудит включено до звіту про результати діяльності підрозділу внутрішнього аудиту (ф. № 1-ДВА) за 2021 рік як фактично проведений.

2. Включення до планів стратегічних цілей внутрішнього аудиту, завдань та ключових показників результативності, ефективності та якості внутрішнього аудиту, заходів з іншої діяльності з внутрішнього аудиту, які безпосередньо не пов'язані зі здійсненням внутрішнього аудиту, чим порушено вимоги законодавства у сфері внутрішнього аудиту. Наприклад, планування діяльності, пов'язаної з організацією та здійсненням внутрішнього контролю у діяльності державного органу, моніторингом публічних закупівель, участю у різних робочих групах (комісіях), контрольних заходах (комісійних перевірках, службових розслідуваннях тощо).

3. Незабезпечення дотримання зв'язку між визначеними у плані стратегічними цілями внутрішнього аудиту та визначеними пріоритетними об'єктами внутрішнього аудиту. Наприклад, визначена у плані стратегічна ціль внутрішнього аудиту, пов'язана з оцінкою ефективності, результативності та якості виконання завдань та функцій, бюджетних програм тощо, проте дослідження запланованих пріоритетних об'єктів внутрішнього аудиту передбачено здійснити з питань оцінки відповідності.

4. Невідповідності пріоритетних об'єктів внутрішнього аудиту, визначених у стратегічному плані, та об'єктів внутрішнього аудиту, включених до операційних планів за результатами оцінки ризиків (зокрема, невиключення до операційних планів пріоритетних об'єктів внутрішнього аудиту зі стратегічного плану, щодо яких заплановані дослідження у періоді, на який складався відповідний операційний план, включення до операційних планів об'єктів внутрішнього аудиту, які не передбачені у стратегічному плані, невідповідність пріоритетних об'єктів внутрішнього аудиту, зазначених у стратегічному плані, та об'єктів внутрішнього аудиту, включених до операційних планів).

5. Невизначення повного комплексу завдань (заходів) із здійснення іншої діяльності з внутрішнього аудиту відповідно до завдань, визначених Порядком № 1001 та Стандартами внутрішнього аудиту, затвердженими наказом Мінфіну від 04.10.2011 № 1247, зареєстрованим у Мін'юсті 20.10.2011 за № 1219/19957 (далі – Стандарти). Зокрема, у планах деяких державних органів зазначено по одному-два заходи з іншої діяльності.

6. Низький рівень планової завантаженості внутрішніх аудиторів безпосередньо здійсненням внутрішніх аудитів. Наприклад, 6 % державних органів на здійснення внутрішніх аудитів передбачено витратити менше 40 % планового обсягу робочого часу (від 10 до 39 %).

7. Незабезпечення виконання у 2021 році визначених у стратегічному плані ключових показників результативності, ефективності та якості внутрішнього аудиту стосовно запланованої кількості/частки внутрішніх аудитів з оцінки ефективності (за звітними даними 7 % державних органів).

8. Незабезпечення повноти та якості формування планів, їх інформаційного наповнення, а саме:

формування об'єктів внутрішнього аудиту, які не відповідають поняттю «об'єкта внутрішнього аудиту», наведеному у пункті 2 Порядку № 1001 (зокрема, включення до планів структурних підрозділів апарату державного органу та/або підприємств, установ та організацій, які належать до сфери управління державного органу, на яких заплановані аудиторські дослідження);

не деталізовано у планах напрямів діяльності (функцій/процесів, програм тощо), які мають досліджуватися під час здійснення внутрішніх аудитів;

неврахування при формуванні планів резерву робочого часу на здійснення позапланових внутрішніх аудитів, чим порушено вимоги абзацу четвертого пункту 6 Стандарту 7 «Планування діяльності з внутрішнього аудиту»;

включення до заходів з іншої діяльності з внутрішнього аудиту роботи, пов'язаної з підготовкою розпорядчого документу на проведення внутрішнього аудиту, визначенням складу аудиторської групи, попереднім вивченням об'єкту внутрішнього аудиту, складанням програми внутрішнього аудиту тощо. Водночас, відповідно до вимог Стандарту 8 «Організація внутрішнього аудиту» та Стандарту 9 «Планування аудиторського завдання» відповідна діяльність повинна здійснюватися під час організації внутрішнього аудиту та планування аудиторського завдання;

включення до планів інформації щодо проведення позапланових внутрішніх аудитів;

невідображення у операційних планах даних щодо планових внутрішніх аудитів, які розпочаті та не завершені у попередньому році, що призводить до неврахування кількості людино-днів на здійснення внутрішніх аудитів та загалом впливає на розподіл робочого часу у плановому періоді;

некоректне визначення коефіцієнту участі у здійсненні внутрішніх аудитів (0,8/0,9 або 1) для самостійної посади головного спеціаліста з внутрішнього аудиту, з огляду на необхідність виділення під час планування робочого часу на виконання завдань (заходів) з іншої діяльності з внутрішнього аудиту. Крім того, дотримання такого коефіцієнту на практиці містить ризик не забезпечення виконання (або виконання не у повному обсязі) відповідних завдань (заходів), передбачених Порядком № 1001, Стандартами;

незабезпечення логічності та послідовності викладення інформації у взаємопов'язаних розділах стратегічних та/або операційних планів (зокрема,

невідповідність у операційних планах об'єктів внутрішнього аудиту/заходів з іншої діяльності з внутрішнього аудиту, визначених стратегічними планами, не здійснення коригування у стратегічному плані завдань та ключових показників результативності, ефективності та якості внутрішнього аудиту, у разі виключення/включення з/до стратегічного плану об'єктів внутрішнього аудиту, з якими такі завдання/показники пов'язані, внесенням змін до операційного плану в частині виключення внутрішніх аудитів, без відповідного коригування обсягів робочого часу на здійснення таких внутрішніх аудитів);

арифметичні помилки під час заповнення підсумкових рядків у розділі III операційного плану та розділі IV операційного плану (із змінами) (у планах 14 % державних органів).

9. Недотримання вимог пункту 6 Порядку № 1001 в частині:

несвоєчасного затвердження керівником державного органу стратегічних та операційних планів (6-ма державними органами);

не висвітлення на офіційному вебсайті державного органу планів (2-ма державними органами);

несвоєчасного направлення Мінфіну копій затверджених стратегічних та/або операційних планів (таких планів із змінами) – з перевищенням десятиденного терміну з дати їх затвердження керівником державного органу (6-ма державними органами).

Під час формування плану діяльності з внутрішнього аудиту 2023 – 2025 роки слід зважати на зазначені порушення та недоліки у плануванні діяльності з внутрішнього аудиту, формуванні планів.

З огляду на викладене та з метою забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері внутрішнього аудиту під час формування плану діяльності з внутрішнього аудиту на 2023 – 2025 роки, Міністерство фінансів України рекомендує:

1. Проаналізувати порушення та недоліки, допущені під час формування стратегічних та операційних планів, викладені у цьому листі та листах Мінфіну від 23.08.2019 № 33040-06-5/21485, від 14.05.2020 № 33040-06-5/14303, від 26.05.2021 № 33040-06-5/16518 та від 26.09.2021 № 33040-06-5/29483, з метою їх недопущення під час складання плану (зведеного плану) діяльності з внутрішнього аудиту на 2023 – 2025 роки.

2. Забезпечити дотримання вимог законодавства у сфері внутрішнього аудиту під час формування та затвердження плану (зведеного плану) діяльності з внутрішнього аудиту на 2023 – 2025 роки, його оприлюднення на офіційному вебсайті державного органу, направлення Мінфіну копії такого плану у встановлені терміни.

3. Під час формування плану (зведеного плану) діяльності з внутрішнього аудиту на 2023 – 2025 роки використовувати форми Плану (Зведеного плану) діяльності з внутрішнього аудиту та рекомендації щодо його складання, надіслані листом Мінфіну від 22.06.2022 № 33040-06-5/13137 (розміщені на

офіційному вебсайті Мінфіну у рубриці «Діяльність/Розвиток державного внутрішнього фінансового контролю/Зразки документів з внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту»).

4. Довести цей лист до відома внутрішніх аудиторів, які працюють у системі державного органу; провести навчання у підрозділах внутрішнього аудиту з метою аналізу системних недоліків та порушень, допущених під час формування та наповнення планів; вжити заходів щодо недопущення їх у подальшій роботі.

5. Під час планування діяльності з внутрішнього аудиту (зокрема, проведення оцінки ризиків та здійснення ризик-орієнтованого планування, формування планів, внесення до них змін) користуватися методичним посібником «Ризик-орієнтоване планування діяльності з внутрішнього аудиту» (розміщений на офіційному вебсайті Мінфіну у рубриці «Діяльність/Розвиток державного внутрішнього фінансового контролю/Методичні посібники щодо ДВФК»).

Перший заступник Міністра

Денис УЛЮТІН

Наталія Груда +38(066) 204 95 14